

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
з дисципліни**

«ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО»

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Галузь знань **24 Сфера обслуговування»**

Спеціальність **242 «Туризм»**

Освітня програма **«Туризм», «Міжнародний туристичний бізнес»**

Вид дисципліни **обов'язкова**

Факультет **міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

Укладач: к.е.н., доц. Гапоненко Г.І.

1. Навчальний контент:

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ТУРИСТИЧНОГО КРАЇНОЗНАВСТВА

Тема 1. Національна держава і міжнародний туризм у вимірах глобалізації

Виникнення і сутність національної держави. Зростання ролі національної держави. Особливості впливу глобалізації на національну державу: економічний, політичний та культурний суверенітет під загрозою.

Інституціоналізація туризму. «Рекреаційний бум». Народження «Homo Viator» (людини подорожуючої). Туризм як чинник глобалізації. Функції туризму за умов глобалізації. Туризм – нова роль для національної держави. Парадигма туризму XXI століття.

Мобільність – принциповий концепт нової туристичної парадигми. Концепція сталого розвитку туризму – нова філософія подорожування. Екологічний імператив як складова нової туристичної парадигми. Диверсифікація ринку туристичних послуг як вияв соціологізації туризму.

Тема 2. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна

Основні етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства. Основні періоди та наукові школи розвитку країнознавства. Антропогеографічний напрямок країнознавчих досліджень в університетах Російської Імперії. Традиції вітчизняного країнознавства. С. Рудницький. М. Баранський. Сучасні школи країнознавчих досліджень.

Туристичне країнознавство: історія, становлення, об'єкт, предмет, функції.

Принципи, методи та закономірності у країнознавстві.

Тема 3. Політична карта світу – основа країнознавчих знань

Розмаїтість країн сучасного світу. Поняття «держава» та «країна». Основні форми правління та адміністративно-територіального устрою. Незалежна держава, колонія, протекторат, підопічна територія. Особливості державного ладу. Монархічна форма правління. Республіка. Форми адміністративно-територіального устрою. Унітарна держава, федеративна держава, конфедерація, протодержава.

Расові та етнічні відмінності людства. Мовне розмаїття населення Землі. Релігійна строкатість світу.

Тема 4. Просторово-територіальна організація країн світу

Формування сучасного світового господарства: зародження, еволюція. Євроцентризм світового господарства та його причини. Світо-системна теорія І. Валерстайна.

Поняття «географічне положення держави». Основні ознаки географічного положення: дистанційність, детермінованість, потенційність. Політико-географічне положення держави: фізико-географічна, економіко-географічна, транспортно-географічна, геополітична та геостратегічна складові. Просторово-територіальна площа політико-географічного положення держави: глобальне, регіональне, локально-сусідське політико-географічні положення.

Використання понять «територія» та «простір» в туристичному країнознавстві.

Властивості території. Територія держави. Параметри території: розмір, конфігурація та державні кордони. Простір як умова для туристичної діяльності. Уявлення про адміністративно-територіальний устрій країн. Центрування простору та столичне місто. Класифікація столиць країн світу за походженням.

Тема 5. Туристичний образ та імідж країни

Культурно-образний підхід – основа формування туристичного образу території. Поняття «образ» – «імідж» – «бренд» території: ієрархія, сутність, властивості та специфіка застосування.

Методологічні основи створення туристичного іміджу країни. Туристичний імідж країни як продукт інформаційного середовища. Властивості та функції туристичного іміджу. Маркетинг іміджу. Методологічні принципи іміджування країни. Алгоритм створення туристичного іміджу країни. Механізми реалізації туристично-іміджевої політики держави.

РОЗДІЛ 2. ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ КРАЇН СВІТУ

Тема 6. Туристичні ресурси країн Європейського макрорегіону

Особливості туризму з метою відпочинку та розваг в Європі. Європейський макрорегіон як найбільший ринок виїзного туризму. Основні фактори внутрішньо європейського туристського обміну. Основні центри лікувально-оздоровчого туризму в Європі. Розповсюдження ділового туризму в країнах Європи. Основні центри паломництва християн.

Туристичні країни Північної Європи: Данія, Ісландія, Королівство Норвегія. Фінляндська республіка. Швеція.

Туристичні країни Західної Європи: Королівство Бельгія. Королівство Нідерланди. Герцогство Люксембург. Велика Британія. Ірландія. Німеччина. Франція.

Туристичні країни Центральної та Східної Європи: Болгарія, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Словенія, Республіка Угорщина, Хорватія, Чехія, Черногорія.

Туристичні країни Західного Середземномор'я та Південної Європи: Андорра, Гібралтар, Іспанія, Італія, Князівство Монако, Португалія, Республіка Сан-Марино, Грецька Республіка.

Тема 7. Туристичні ресурси країн Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону

Загальна характеристика Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Туристичні країни Східної та Південно-Східної Азії: Республіка Корея, Корейська Народна Демократична Республіка, Китай, Монголія, Тайвань, Японія, Бруней, В'єтнам, Індонезія, Королівство Камбоджа, Лаос, Малайзія, М'янма, Сінгапур, Східний Тимор, Таїланд, Філіппіни.

Туристичні країни Південної Азії: Республіка Індія, Королівство Непал, Шрі-Ланка, Мальдівські острови, Пакистан, Королівство Бутан, Бангладеш.

Туристичні країни країн Австралії та Океанії: Австралія, Нова Зеландія, Океанія, Каледонія, Соломонові острови, Вануату.

Тема 8. Туристичні ресурси країн Американського макрорегіону

Особливості туризму з метою відпочинку та розваг в країнах Північної і Латинської

Америци. Основні центри лікувально-оздоровчого туризму в Північній Америці. Розповсюдження ділового туризму.

Туристичні країни Північної і Центральної Америци: Сполучені Штати Америци, Канада, Мексика, Коста-Ріка, Гватемала, Беліз, Панама, Куба, Ямайка, Багамські острови, Домініканська Республіка, Барбадос.

Туристичні країни Південної Америци і Карибського басейну: Бразилія, Аргентина, Венесуела, Колумбія, Болівія, Еквадор, Чилі, Уругвай, Парагвай, Перу.

Тема 9. Туристичні ресурси країн Африканського макрорегіону

Туризм з метою відпочину і розваг в країнах Африки. Лікувально-оздоровчий туризм на Африканському континенті. Інші види туризму.

Північноафриканський туристичний район: Алжир, Марокко, Судан, Туніс.

Західноафриканський туристичний район: Буркіна-Фасо, Гамбія, Гана, Кабо-Верде, Кот-Д'Івуар, Нігер, Нігерія, Сенегал.

Центральноафриканський туристичний район: Ангола, Демократична Республіка Конго, Конго, Центральноафриканська Республіка, Чад.

Південноафриканський туристичний район: Намібія, Південноафриканська Республіка, Свазіленд.

Східноафриканський туристичний район: Ефіопія, Замбія, Зімбабве, Кенія, Коморські Острови, Мадагаскар, Маврикій, Мозамбік, Сейшельські Острови, Танзанія, Уганда.

Тема 10. Туристичні ресурси країн Близькосхідного макрорегіону

Загальна характеристика Близькосхідного макрорегіону. Туристичні країни макрорегіону: Бахрейн, Йорданія, Ліван, Оман, Саудівська Аравія, Сирія, Об'єднані Арабські Емірати. Єгипет, як ключовий туристичний напрямок Близькосхідного макрорегіону.

Дистанційний курс: Гапоненко Г.І. **Туристичне країнознавство** // Навчально-методична праця. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. Режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2191>

2. Плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи:

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ТУРИСТИЧНОГО КРАЇНОЗНАВСТВА

Семінар 1. Національна держава і міжнародний туризм у вимірах глобалізації

Обговорення наступних питань:

- Національна держава в умовах глобалізації.
- Культурна та економічна г глобалізація.
- Туризм як прояв та чинник глобалізації сучасного світу.
- Інституціоналізація туризму.
- Функції туризму.
- Парадигма туризму ХХІ століття.

- Концепція сталого розвитку туризму.

Семінар 2. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна

Обговорення наступних питань:

- Історія становлення туристичного країнознавства.
- Об'єкт, предмет та функції туристичного країнознавства.
- Основні країнознавчі концепції.
- Принципи, методи та закономірності у країнознавстві.

Семінар 3. Політична карта світу – основа країнознавчих знань

Виступи з доповідями за наступним планом:

- Історичні особливості розвитку держави та їх роль у формуванні культурної спадщини. Політичні та економічні умови розвитку туризму, особливості їх характеристики в країнознавчому описі. Значення стану довкілля для розвитку туризму.
- Народонаселення як фактор та суб'єкт розвитку туризму, план опису населення країни. Розміщення та густота населення, розселення та ступінь урбанізації та їх вплив на розвиток туризму. Туристична характеристика народів країни.
- Визначення расового, етнічного та національного складу населення, національних меншин. релігійна приналежність населення як важлива складова туристичного вивчення країни та фактор формування її культурного середовища.
- Туристична характеристика культури народу як об'єкту атракції. Мова та писемність, невербальні форми спілкування. Характеристика національної архітектури, музики, театру, образотворчого мистецтва. Видатні твори мистецтва. Відомі музеї. Культурні події та явища. Традиції та культура харчування народів. Національні страви та напої.
- Характеристика буддизму та основні центри паломництва.
- Характеристика католицизму та основні центри паломництва.
- Характеристика православ'я та основні центри паломництва.
- Характеристика протестантизму та основні центри паломництва.
- Характеристика ісламу та основні центри паломництва.
- Характеристика індуїзму та основні центри паломництва.
- Характеристика сикхізму та основні центри паломництва.
- Характеристика конфуціанства та основні центри паломництва.
- Характеристика синтоїзму та основні центри паломництва.
- Характеристика іудаїзму та основні центри паломництва.
- Характеристика родоплемінних вірувань.

Семінар 4. Просторово-територіальна організація країн світу

Виступи з доповідями за наступним планом:

- Цивілізаційний підхід як напрямок культурологічних досліджень: сутність, генезис, зв'язок із країнознавством. Проблеми кількості цивілізацій.
- Китайська цивілізація.
- Японська цивілізація.
- Ісламська цивілізація.
- Західна цивілізація.
- Православна цивілізація.
- Латиноамериканська цивілізація.
- Африканська цивілізація.
- Вплив глобалізаційних процесів на геокультурний та цивілізаційний розвиток країн світу.

Семінар 5. Туристичний образ та імідж країни

1. Виступи з доповідями за наступним планом:

- Образна природа туризму та роль туристичного іміджу країни в умовах глобалізації.
- Функції туристичного образу країни.
- «Маркетинг іміджу».
- Методологічні принципи іміджування країни.
- Механізми реалізації іміджевої політики.

2. Кожен студент заздалегідь обирає країну, про яку готує доповідь за наступним планом:

- Політико-географічний образ країни, що являє собою концентрацію провідних географічних знаків, символів і характеристик держави в політичному відношенні.
- Природно-ресурсний образ як концентрація провідних ознак та символів ресурсних багатств в природному, ландшафтному або кліматичному відношенні.
- Цивілізаційно-культурний образ у вигляді національного культурного символу, що становить історичну спадщину країни і упізнається у всьому світі.
- Соціоментальний образ як концентрація провідних соціальних ознак, символів, рис народу в ментальному відношенні.
- Виробничо-економічний образ як концентрація провідних економічних символів, знаків, можливостей країни в науковому, промисловому та іншому виробничому відношенні, як символ благополуччя, могутності та впливовості

держави.

- Національно-ціннісний образ країни – концентрація провідних знаків і символів, що виражають державні інтереси, цілі в національно- ідейному відношенні.

РОЗДІЛ 2. ГЕОГРАФІЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ СВІТУ

Семінар 6. Туристичні ресурси країн Європейського макрорегіону

1. Виступи з доповідями та мультимедійними презентаціями про туристичні ресурси наступних країн: Данія, Ісландія, Королівство Норвегія, Фінляндська республіка, Швеція, Австрія, Болгарія, Князівство Ліхтенштейн, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Хорватія, Чехія, Чорногорія, Швейцарія, Королівство Бельгія, Королівство Нідерланди, Герцогство Люксембург, Велика Британія, Ірландія, Німеччина, Франція, Андорра, Іспанія, Італія, Князівство Монако, Португалія, Республіка Сан-Марино, Грецька Республіка за наступним планом:

- Основні показники розвитку туризму в країні.
- Природно-рекреаційні ресурси країни (рельєф, клімат, водні ресурси, території, що особливо охороняються).
- Культурно-історичні ресурси.
- Інфраструктура.
- Туристично-рекреаційне районування країни, основні туристично- рекреаційні райони і центри туризму

2. Обговорення звіту «Туристичний барометр» Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) за поточний рік за наступним планом:

- Регіональний поділ світу за методикою ЮНВТО
- Загальні тенденції зміни туристичних потоків та доходів від туризму у світі.
- Туристичні потоки в межах Європейського туристичного макрорегіону. Динаміка та прогнози. Обсяг доходів від іноземних туристів.

Семінар 7. Туристичні ресурси країн Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону

1. Виступи з доповідями та мультимедійними презентаціями про туристичні ресурси наступних країн: Афганістан, Бангладеш, Бутан, Індія, Іран, Мальдіви, Непал, Пакистан, Шрі-Ланка, Китай, Монголія, Південна Корея, Північна Корея, Тайвань, Японія, В'єтнам, Індонезія, Камбоджа, Лаос, М'янма, Сінгапур, Таїланд, Філіппіни, Австралія, Маршалові Острови, Нова Зеландія, Нова Каледонія, Острів Різдва, Острови Кука, Палау, Папуа-Нова Гвінея, Північні Маріанські Острови, Самоа, Соломонові Острови, Фіджі за наступним планом:

- Основні показники розвитку туризму в країні.

- Природно-рекреаційні ресурси країни (рельєф, клімат, водні ресурси, території, що особливо охороняються).
- Культурно-історичні ресурси.
- Інфраструктура.
- Туристично-рекреаційне районування країни, основні туристично- рекреаційні райони і центри туризму.

2. Обговорення звіту «Туристичний барометр» Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) за поточний рік за наступним планом:

- Регіональний поділ світу за методикою ЮНВТО
- Загальні тенденції зміни туристичних потоків та доходів від туризму у світі.
- Туристичні потоки в межах Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону. Динаміка та прогнози. Обсяг доходів від іноземних туристів.

Семінар 8. Туристичні ресурси країн Американського макрорегіону

1. Виступи з доповідями та мультимедійними презентаціями про туристичні ресурси наступних країн: Сполучені Штати Америки, Канада, Мексика, Коста-Ріка, Гватемала, Беліз, Панама, Куба, Ямайка, Багамські острови, Домініканська республіка, Барбадос за наступним планом:

- Основні показники розвитку туризму в країні.
- Природно-рекреаційні ресурси країни (рельєф, клімат, водні ресурси, території, що особливо охороняються).
- Культурно-історичні ресурси.
- Інфраструктура.
- Туристично-рекреаційне районування країни, основні туристично- рекреаційні райони і центри туризму.

2. Обговорення звіту «Туристичний барометр» Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) за поточний рік за наступним планом:

- Регіональний поділ світу за методикою ЮНВТО
- Загальні тенденції зміни туристичних потоків та доходів від туризму у світі.
- Туристичні потоки в межах Американського туристичного макрорегіону. Динаміка та прогнози. Обсяг доходів від іноземних туристів.

Семінар 9. Туристичні ресурси країн Африканського макрорегіону

1. Виступи з доповідями та мультимедійними презентаціями про туристичні ресурси наступних країн: Сенегал, Гамбія, Гана, Кот-Д'івуар, Малі, Буркіна-Фасо, Нігерія, Південно-Африканська Республіка, Кенія, Танзанія, Уганда, Мозамбік, Коморські острови, Зімбабве, Намібія, Ангола, Свазіленд, Сейшельські острови, Маврикій, Мадагаскар, Туніс, Марокко, Алжир за наступним планом:

- Основні показники розвитку туризму в країні.

- Природно-рекреаційні ресурси країни (рельєф, клімат, водні ресурси, території, що особливо охороняються).
- Культурно-історичні ресурси.
- Інфраструктура.
- Туристично-рекреаційне районування країни, основні туристично- рекреаційні райони і центри туризму.

2. Обговорення звіту «Туристичний барометр» Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) за поточний рік за наступним планом:

- Регіональний поділ світу за методикою ЮНВТО
- Загальні тенденції зміни туристичних потоків та доходів від туризму у світі.
- Туристичні потоки в межах Африканського туристичного макрорегіону. Динаміка та прогнози. Обсяг доходів від іноземних туристів.

Семінар 10. Туристичні ресурси країн Близькосхідного макрорегіону

1. Виступи з доповідями та мультимедійними презентаціями про туристичні ресурси наступних країн: Бахрейн, Йорданія, Ліван, Оман, Саудівська Аравія, Сирія, Об'єднані Арабські Емірати, Єгипет, Ємен, Катар, Ізраїль, Ірак, Лівія, Кувейт за наступним планом:

- Основні показники розвитку туризму в країні.
- Природно-рекреаційні ресурси країни (рельєф, клімат, водні ресурси, території, що особливо охороняються).
- Культурно-історичні ресурси.
- Інфраструктура.
- Туристично-рекреаційне районування країни, основні туристично- рекреаційні райони і центри туризму.

2. Обговорення звіту «Туристичний барометр» Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) за поточний рік за наступним планом:

- Регіональний поділ світу за методикою ЮНВТО
- Загальні тенденції зміни туристичних потоків та доходів від туризму у світі.
- Туристичні потоки в межах Близькосхідного туристичного макрорегіону. Динаміка та прогнози. Обсяг доходів від іноземних туристів.

Дистанційний курс: Гапоненко Г.І. **Туристичне країнознавство** // Навчально-методична праця. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. Режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2191>

3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт, передбачених

навчальним планом, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни:

Завдання для самостійного опрацювання:

- 1) Туризм відіграє важливу роль у ...:
- 2) Збільшення потоку туристів сприяє розвитку ...:
- 3) Туристичне країнознавство як навчальна дисципліна є ...:
- 4) Об'єктом досліджень в туристичному країнознавстві є ...:
- 5) Які з напрямків включає спортивний туризм:
- 6) Предметом туристичного країнознавства є вміння скласти спеціальну характеристику...:
- 7) Які функції здійснює туристичне країнознавство:
- 8) Що впливає на умови розвитку будь-якого виду туризму:
- 9) Який з методів не використовується в туристичному країнознавстві:
- 10) Створення образу країни можливе при ...:
- 11) Що є першим пунктом плану туристичної характеристики країни:
- 12) Сприятливою рисою географічного положення є наявність ...:
- 13) Необхідно характеризувати ті природні ресурси, які визначають можливості розвитку...:
- 14) Чи варто давати характеристику ґрунтам в туристичному країнознавстві:
- 15) Чим строкатіший рельєф території, тим ...:
- 16) При характеристиці клімату першою дають інформацію про ...:
- 17) Якщо в кліматичному поясі декілька кліматичних областей, то характеристику потрібно давати в порядку ...:
- 18) Амплітуди коливань температури важливі при визначенні ...:
- 19) При характеристиці погоди важливу роль відіграють показники ...:
- 20) Яка зона у рельєфі дна Світового океану представляє інтерес для туризму:
- 21) Розвитку якого виду туризму сприяє наявність різких перепадів висот дна океану:
- 22) Уяву про характер поширення рослинності в країні можна отримати з ...:
- 23) Які території представляють найбільшу привабливість для туристів:
- 24) Що дає уявлення про жителів країни, і включається в характеристику населення:
- 25) Яке значення має чисельність населення в туристичному країнознавстві:
- 26) В країнах з яким типом відтворення найсприятливіші умови розвитку туризму :
- 27) Найкращі умови масового туризму в країнах, де в структурі зайнятості населення домінує ...:
- 28) Територія сприятлива для більшості видів туризму тим більше, чим населення ...:
- 29) Що в аналізі історії країни не слід вказувати:
- 30) Що належить до результатів творчої діяльності певного народу як етнічної культури:
- 31) Частина земної кулі, що знаходиться під суверенітетом визначеної держави називається... :
- 32) До складу держави належить ...:
- 33) Ділянка вод чи суші Світового океану, в межах якого держава має юрисдикцію в

повному обсязі називається ...:

34) Ділянки вод Світового океану, в межах яких держави мають суверенні права на розробку природних ресурсів називаються ...:

35) Кількісним вираженням території є її ...:

36) Форма території, що має її зовнішні обриси називається ...:

37) Для цілей і задач туристичного країнознавства доцільно використовувати термін...:

38) На скільки типів простору може бути розділене середовище:

39) В якій функціональній зоні головний напрямок розвитку туризму полягає у інформаційному використанні умов, а також у розвитку пізнавального та ділового туризму:

40) В якій функціональній зоні найвищі вимоги до екологічної безпеки:

41) Особливості внутрішнього устрою території характеризує ...:

42) Однією з особливостей міжнародного туризму з метою відпочинку та розваг є спрямованість туристичних потоків ...:

43) В чому полягає привабливість відвідування туристами колишніх метрополій своїх колоній:

44) Найбільший ринок туризму з метою відпочинку і розваг склався у ...:

45) Найбільш відвідуваніша країна Європи – це ...:

46) Яку фігуру нагадують обриси Франції:

47) Що з об'єктів туризму приваблює туристів у Франції:

48) Де знаходиться найвищий у світі водоспад Анхель:

49) Що є стримуючим фактором для американців для відпочинку в Європі:

50) Найвідвідуваніша американцями країна Азіатсько-Тихоокеанського регіону:

51) Де проводиться фестиваль паперових зміїв:

52) В яких країнах туристичний бізнес не налагоджений достатньо:

53) Які країни Африканського регіону спеціалізуються на організації сафарі:

54) Які регіони є найменш розвинуті у сфері відпочинку та розваг:

55) Які форми правління мають суверенні держави:

56) Яка форма правління Ватикану:

57) Які є форми державного устрою:

58) Який тип політичного режиму є в Північній Кореї:

59) Які типи політичних режимів країн є сприятливими для туризму:

60) Що дає країні її членство в ЄС:

61) Назвіть найбільш поширені причини військових конфліктів:

62) Чи потрібна для туристичної характеристики країни інформація про поліцейську і судову систему:

63) Програма розвитку туризму в країні передбачає ...:

64) Орган виконавчої влади в країні, що здійснює державне керування, координацію і реалізацію державної політики в сфері туризму:

65) Якими чинниками визначається туристичний ресурс:

66) Що не належить до інфраструктури, яка визначає туристичний ресурс:

67) До якої форми відпочинку належить садівництво:

68) В якого виду туризму завданням є відновлення сил людини:

69) Як називається вид лікування морським кліматом та купанням:

70) Хепінінги включають в себе наступні види відпочинку:

- 71) Найбільш поширеною формою організації території, що охороняється є ...:
- 72) Як називається територія, що охороняється і використовується в строго наукових цілях:
- 73) Як називається відносно велика територія, де співіснують декілька незмінених екосистем, при втручанні людини:
- 74) Різновид національних парків, створений на основі краєвиду, пейзажу, геологічної структури чи інших природних комплексів:
- 75) Якою зоною туризму вважається Острів Пасхи:
- 76) Різновидом тематичних історико-культурних парків можуть бути ...:
- 77) Наявність кількості пам'яток культури, заповідних зон, туристичних об'єктів визначає ...:
- 78) В якій формі туризму найбільш активно використовується туристичний потенціал території, з використанням сценаріїв та режисури:
- 79) Найважливішими показниками туристичних потоків є ...:
- 80) Чи може бути фактична кількість туристів меншою за кількість прибуттів:
- 81) Як групуються статистичні дані по прибуттях:
- 82) Скільки туристичних макрорегіонів виділяє ВТО :
- 83) До якого макрорегіону належать країни Єгипту та Лівії:
- 84) До якого макрорегіону належать островні держави і території Карибського басейну:
- 85) До якого макрорегіону належать країни Південно-Західної Азії:
- 86) В регіональному розподілі міжнародних туристичних потоків на першому місці стоїть...:
- 87) Які туристичні макрорегіони належать до молодих:
- 88) За прогнозами ВТО на 2020 рік, який макрорегіон буде займати друге місце на ринку туризму:
- 89) Який регіон характеризується наступними рисами привабливості: низькі ціни на електроніку, високий рівень обслуговування, низькі податки:
- 90) Який регіон характеризується наступними рисами привабливості: комфортний клімат, велика тривалість туристичного сезону, спрощена процедура організації офшорних компаній:
- 91) Який регіон характеризується наступними рисами привабливості: комфортний клімат, велика тривалість туристичного сезону, спрощена процедура організації офшорних компаній:
- 92) Якому регіону Європа поступається першим місцем по бізнес-поїздках:
- 93) Що є обов'язковою умовою для людини, яка їде в бізнес-поїздку:
- 94) Яке місто є столицею ЄС:
- 95) До яких країн американського континенту спрямована велика кількість бізнес-поїздок:
- 96) Яка інша назва Гонконгу:
- 97) До яких країн Південно-Східної Азії спрямована велика кількість бізнес-поїздок:
- 98) Які регіони характеризуються нестабільним розвитком ділового туризму:
- 99) Останнім часом місцями проведення виставкового туризму є ...:
- 100) Де щорічно в кінці січня – на початку лютого проводиться Міжнародна туристична виставка-біржа FITUR:
- 101) Де щорічно в середині листопада проходить Всесвітня туристична виставка:

- 102) По яких країнах пролягають маршрути інсентив-турів:
- 103) Метою яких поїздок є ознайомлення з новими технологіями і прогресивними впровадженнями:
- 104) Інсентив-поїздки – це найчастіше які поїздки за кількістю і видом туристів:
- 105) Що включає стандартна програма інсентив-туру:
- 106) Які туристи найчастіше замовляють стандартні програми інсентив-туру:
- 107) Де знаходився найвідоміший культовий центр Еллади:
- 108) Скільки в світі виділяють макрорегіонів паломництва:
- 109) Для прихильників яких релігій Єрусалим – це святе місце:
- 110) Що є основним об'єктом святині християн в Єрусалимі:
- 111) В якому місті в соборі Нотр Дам Де Парі знаходиться терновий вінець Ісуса Христа:
- 112) Де проводяться щорічні Усесвітні дні християнської молоді:
- 113) В якому місті в срібній броньованій скринці в кафедральному соборі зберігається плащаниця Ісуса Христа:
- 114) Де зберігаються краплі крові Ісуса Христа:
- 115) Яке місто є другим після Риму культовим центром християнства:
- 116) Де знаходиться держава-місто Ватикан:
- 117) Де, згідно релігійним вченням, народився пророк Мухамед:
- 118) До центрів паломництва мусульман належать храми, які знаходяться в містах:
- 119) Які міста є центрами буддійського паломництва:
- 120) Який оптимальний і ефективний термін перебування на курорті:
- 121) Традиційні санаторні курорти є місцем лікування і відпочинку для людей, яких категорій:
- 122) Функціонування курортів здебільшого здійснюється за рахунок фінансової підтримки...:
- 123) Як називається лікування морським кліматом, сонячними ваннами і купанням:
- 124) На якому курорті основним лікувальним чинником є природні мінеральні води:
- 125) На якому курорті основним лікувальним чинником є пелоїди:
- 126) На якому типі курортів показане лікування при патології суглобів :
- 127) На яких курортах рекомендується лікування при початкових формах туберкульозу і недокрів'я:
- 128) Де розташовуються клімато-кумисолікувальні курорти:
- 129) Як називається лікувальний кисломолочний напій з кобилячого молока:
- 130) На яких природніх ресурсах заснована чеська відома здравниця Карлові-Вари:
- 131) Де був вперше в Європі відкритий санаторій, який спеціалізується на лікуванні дитячого паралічу:
- 132) На яких природніх ресурсах засновані курорти Угорщини:
- 133) Основні центри курортних здравниць Угорщини:
- 134) Якими типами курортів представлена Польща на ринку лікувально-оздоровчого туризму:
- 135) Які фактори обмежують можливості відвідування польських курортів:
- 136) Які фактори обмежують можливості приморського лікувально-оздоровчого туризму в прибалтійських державах:
- 137) Де зосереджені гірськокліматичні курорти Польщі:
- 138) Яким типом курортів на ринку лікувально-оздоровчого туризму представлена

Болгарія:

139) В яких містах зосереджена переважна частина курортів Західної Європи:

140) Якими типами курортів на ринку лікувально-оздоровчого туризму представлена Західна Європа:

141) На яких природних ресурсах заснований курорт Бадгастайн в Австрії:

142) Який фактор обмежує можливості курортного обслуговування в Швейцарії:

143) Чим Швейцарія одна з перших почала практикувати лікування:

144) Якими курортами на ринку лікувально-оздоровчого туризму представлена Північна Америка:

145) Який основний об'єкт лікувально-оздоровчого туризму на Близькому Сході:

146) Які захворювання лікуються на курорті Близького Сходу:

147) Який фактор обмежує можливості курортного обслуговування в Австралії:

148) На яких природних ресурсах засновані курорти Тунісу в Африці:

149) Яким типом курортів на ринку лікувально-оздоровчого туризму представлена Румунія:

150) Яким типом курортів на ринку лікувально-оздоровчого туризму представлена Югославія:

Контрольна робота

Згідно навчального плану з дисципліни «Туристичне країнознавство» студентам необхідно виконати контрольну роботу за темою «Туристична характеристика країни». Кожен студент заздалегідь обирає певну країну світу.

Контрольна робота виконується за наступним типовим планом:

Вступ. Коротко характеризуються актуальність теми, мета, задачі і методика дослідження, ступінь вивченості проблеми, використані джерела, теоретичне і практичне значення роботи. Обсяг - 1-2 сторінки.

Розділ 1. Туристичні ресурси країни (7-9 сторінок):

1.1. Природно-кліматичні ресурси. Спочатку слід надати загальну характеристику природі країни, потім оцінити придатність компонентів природи для різних видів туризму. Обов'язково надати інформацію про заповідники і національні парки, унікальні явища природи, дати перелік об'єктів світової і національної спадщини.

1.2. Культурно-історичні ресурси. Орієнтуючись на об'єкти світової і національної спадщини, відзначити найбільш значущі для країни пам'ятники археології, культову і цивільну архітектуру, маті і великі історичні міста, музеї, театри, виставкові зали, центри прикладного мистецтва, народні промисли та ремесла, об'єкти етнографії, технічні споруди та ін.

1.3. Основні туристичні райони і центри. Скласти карту туристичного районування країни та короткий опис кожного виділеного району (туристична спеціалізація, сезонність, кількість туристів і т.д.).

Розділ 2. Сучасний стан туристичної діяльності (обсяг 7-9 сторінок).

2.1. Структура туристичних потоків. За даними ЮНВТО та національної статистики охарактеризувати обсяги, напрямки і структуру в'їзного, виїзного та внутрішнього туризму.

2.2. Рівень розвитку індустрії та економіки туризму. Користуючись даними Всесвітньої ради з туризму та подорожей (WTTC), визначити показники рівня розвитку галузі - прямий внесок туризму до ВВП країни, загальний внесок туризму

до ВВП країни, безпосередньо зайняте у туризмі населення, загальний внесок туризму до зайнятості населення, частка туристичного експорту у загальному експорті країни, загальний обсяг інвестицій у туристичну сферу країни.

Висновки. Повинні містити особисті короткі висновки про результати виконаної роботи – оцінку особливостей і рівня розвитку туризму в досліджуваній країні. Обсяг до 2 сторінок.

Загальний обсяг контрольної роботи 17-25 сторінок, не враховуючи додатки.

Текст контрольної роботи набирається на комп'ютері на стандартних аркушах формату А4 (210х297мм) без рамки, з полуторним міжрядковим інтервалом. Поля: ліворуч - 30 мм, праворуч – 15 мм, зверху і знизу – 20 мм. Абзацний відступ повинен бути скрізь однаковий – 1,0 см. Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пт.

Кожна контрольна робота повинна бути презентована студентом на семінарському занятті.

4. Завдання семестрових екзаменів (письмових залікових робіт):

Форма контролю – екзамен. В білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у 15-15-10 балів.

Перелік контрольних запитань до дисципліни

1. Розкрийте основні етапи становлення країнознавства?
2. Що розуміється під територією держави?
3. Назвіть основні властивості території. Параметри території
4. Розкрийте специфіку простру як умови для туристичної діяльності. Охарактеризуйте шість типів функціональних територіальних зон.
5. У чому полягають особливості адміністративно-територіальної організації держав світу?
6. Що таке «регіональний простір» та «регіональна ідентичність» в туристичному країнознавстві?
7. Чи є відмінності між поняттями «центр» та «столиця»? Які бувають столиці країн світу за своїм походженням?
8. Яким чином може використовуватися колишня столиця країни у її туристичній характеристиці? Назвіть відомі Вам приклади переносу столиць. Яку роль відіграє столиця у створенні туристичного іміджу країни?
9. Яка різниця між поняттями «образ», «імідж» та «бренд»?
10. Назвіть та охарактеризуйте основні форми державного устрою.
11. Дайте визначення поняттю «географічне положення» країни, розкрийте його властивості та особливості використання у туристичному країнознавстві.
12. Охарактеризуйте основні концепти географічного положення.
13. Які форми державного правління Вам відомі? В чому виявляються їхні особливості?
14. Розкрийте специфіку організації влади при монархічній формі державного правління. Які види монархій існують нині у сучасному світі?
15. Охарактеризуйте основні політичні режими країн світу.

16. Назвіть основні антропологічні особливості людських рас та географію їхнього розповсюдження.
17. Етнічна характеристика населення в туристичному країнознавстві.
18. Мовний склад населення. Яким чином мова віддзеркалює культуру країни?
19. У чому виявляється актуальність вивчення релігії у туристичному країнознавстві?
20. Сутність світових релігій та основні центри їхнього паломництва: християнство, іслам, буддизм.
21. Основні принципи, методи та закономірності у країнознавстві.
22. Які вимоги висуває культурно-образний підхід до створення країнознавчих текстів?
23. У чому полягає сутність культурно-образного підходу в країнознавстві та яку роль він відіграє при створенні туристично-країнознавчих текстів?
24. Що Ви розумієте під туристичним іміджем країни? Яким чином туристичний імідж впливає на її туристичну затребуваність?
25. Яким чином національний бренд слугує туристичному розвитку країни?
26. На чому ґрунтується вплив національного бренду на суспільну свідомість?
27. У чому виявляється соціально-психологічний механізм впливу феномену іміджу?
28. Якими властивостями характеризується туристичний імідж країни?
29. Назвіть та охарактеризуйте функції туристичного іміджу країни?
30. Розкрийте основні методологічні принципи створення туристичного іміджу країни.
31. Яку роль відіграє символічний капітал культури у створенні туристичного іміджу країни? Охарактеризуйте алгоритм створення туристичного іміджу країни. Які Вам відомі механізми реалізації туристично-іміджевої політики країни?
32. Охарактеризуйте поділ світу на материки та частини.
33. На яких критеріях базується поділ світу на материки та частини?
34. Розкрийте особливості класифікації країн світу за окремими регіонами?
35. Назвіть особливості й принципи районування світу в туризмі?
36. Охарактеризуйте поділ світу на материки та частини.
37. На яких критеріях базується поділ світу на материки та частини?
38. Розкрийте особливості класифікації країн світу за окремими регіонами.
39. Назвіть особливості й принципи районування світу в туризмі.
40. Які Вам відомі туристичні макрорегіони світу (за класифікацією UNWTO)?
41. Дайте загальну характеристику Європейського макрорегіону.
42. Яким чином особливості історико-культурного розвитку Європейського макрорегіону впливають на розвиток туризму?

43. Охарактеризуйте економічний розвиток та туристичну політику ЄС.
44. Розкрийте особливості туристичного розвитку Європейського макрорегіону.
45. Розкрийте особливості географії видів туризму в Європейському макрорегіоні.
46. Дайте загальну характеристику Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону.
47. У чому виявляється туристичний розвиток Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону?
48. Охарактеризуйте туристичні ресурси субрегіону Східна Азія.
49. Що відрізняє туристичні ресурси субрегіону Південно-Східна Азія?
50. Розкрийте особливості туристичних ресурсів Південної Азії.
51. Чим відрізняються туристичні ресурси регіону Австралії та Океанії?
52. Дайте загальну характеристику туристичних ресурсів Американського макрорегіону.
53. Охарактеризуйте особливості історико-культурного розвитку Північної та Латинської Америки.
54. У чому виявляється специфіка туристичного ринку та географія туризму Американського макрорегіону?
55. Дайте загальну характеристику туристичних ресурсів Близькосхідного макрорегіону.
56. У чому виявляється специфіка туристичного ринку та географія туризму Африканського макрорегіону?
57. Дайте загальну характеристику туристичних ресурсів Африканського макрорегіону.
58. Якими особливостями характеризується туристичний потенціал Угорщини?
59. Дайте характеристику туристичних ресурсів Хорватії.
60. Чим славиться Чехія як міжнародний туристичний центр?
61. Охарактеризуйте туристичний потенціал Чорногорії.
62. Чим вирізняється Швейцарія на міжнародному ринку туристичних послуг?
63. Дайте характеристику Іспанії як центра міжнародного туризму.
64. Що Вам відомо про туристичний потенціал Італії?
65. Охарактеризуйте особливості туристичних ресурсів Португалії.
66. Чим відома Греція на світовому ринку туристичних послуг?
67. Охарактеризуйте туристичний потенціал карликових країн Європи: Андорри, Гібралтару, Люксембургу, Ліхтенштейну, Монако, Сан-Марино.
68. У чому виявляється туристична специфіка Франції?
69. Яким чином природні особливості Франції впливають на розвиток туризму в цій країні?
70. Назвіть основні історико-культурні пам'ятники Франції.
71. Охарактеризуйте найважливіші туристичні центри Франції.
72. Що Вам відомо про основні свята та інші розважальні заходи, що привертають увагу туристів у Франції?

73. У чому полягають особливості історичного розвитку Франції?
74. Назвіть та охарактеризуйте основні історико-етнографічні регіони Франції.
75. Дайте загальну характеристику Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону.
76. У чому виявляється туристичний розвиток Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону?
77. Охарактеризуйте туристичні ресурси субрегіону Східна Азія.
78. Що відрізняє туристичні ресурси субрегіону Південно-Східна Азія?
79. Розкрийте особливості туристичних ресурсів Південної Азії.
80. Чим відрізняються туристичні ресурси регіону Австралії та Океанії?
81. У чому виявляються особливості розвитку туризму в Південній Кореї?
82. Чим відрізняється розвиток туризму в Північній Кореї?
83. Що Вам відомо про розвиток туризму в Монголії?
84. Дайте характеристику туристичного потенціалу Японії.
85. Охарактеризуйте особливості розвитку туризму у В'єтнамі.
86. Що Вам відомо про основні туристичні центри Індонезії?
87. Розкрийте туристичні умови і ресурси Камбоджі.
88. Охарактеризуйте туристичний потенціал Лаосу.
89. Які Вам відомі центри туризму в Малайзії?
90. Чим відома М'янма на світовому ринку туризму?
91. Розкажіть про умови розвитку туризму в Сінгапурі.
92. Що вирізняє Таїланд як один з центрів міжнародного туризму?
93. У чому полягають особливості туристичних ресурсів Філіппін?
94. Розкрийте особливості туристичного потенціалу Індії.
95. Які особливості вирізняють Непал на світовому ринку туристичних послуг?
96. Охарактеризуйте туристичні ресурси Шрі-Ланки.
97. Чим привабливі Мальдіви як міжнародний туристичний центр?
98. Охарактеризуйте можливості розвитку туризму в Пакистані.
99. Чим цікавий Бутан для розвитку туризму?
100. Що Вам відомо про Бангладеш як про туристичну країну?
101. Розкажіть про основні об'єкти туристичного інтересу в Австралії.
102. Охарактеризуйте потенціал розвитку туризму в країнах Океанії.
103. Дайте загальну характеристику туристичних ресурсів Американського макрорегіону.
104. Охарактеризуйте особливості історико-культурного розвитку Північної та Латинської Америки.
105. У чому виявляється специфіка туристичного ринку та географія туризму Американського макрорегіону?
106. Охарактеризуйте туристичні ресурси Канади.
107. Розкрийте особливості туристичних ресурсів і розвиток туризму в країнах Центральної Америки.

108. Що Вам відомо про туристичну сферу на Кубі?
109. Чим вирізняються туристичні ресурси країн Карибського басейну?
110. Розкажіть про туристичний потенціал країн Південної Америки.
111. Що вирізняє Бразилію як один з центрів міжнародного туризму?
112. Охарактеризуйте туристичні ресурси Аргентини.
113. Розкрийте особливості географічного положення США.
114. У чому виявляється туристична специфіка США?
115. Назвіть основні об'єкти туристичного інтересу та визначте складові туристичного іміджу США.
116. Розкрийте специфіку політичного та адміністративно- територіального устрою США.
117. Яким чином природні особливості США впливають на розвиток туризму в цій країні?
118. У чому полягають особливості історичного розвитку США? Назвіть основні історико-культурні пам'ятки цієї країни.
119. Охарактеризуйте найважливіші туристичні центри США.
120. Охарактеризуйте туристичний потенціал національних парків Африки.
121. Розкрийте особливості туристичних ресурсів і розвиток туризму в країнах Західної Африки.
122. Чим вирізняються туристичні ресурси країн Південно-Східної і Південної Африки?
123. Охарактеризуйте туристичні ресурси країн Північної Африки.
124. Що вирізняє ПАР як один з центрів міжнародного туризму?
125. Розкрийте особливості географічного положення ПАР.
126. Охарактеризуйте соціально-економічний розвиток ПАР.
127. Назвіть основні об'єкти туристичного інтересу та визначте складові туристичного іміджу ПАР.
128. Розкрийте специфіку політичного та адміністративно- територіального устрою ПАР.
129. Яким чином природні особливості ПАР впливають на розвиток туризму в цій країні?
130. Охарактеризуйте найважливіші туристичні центри ПАР.

Приклад екзаменаційного білету:

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.Н. КАРАЗІНА**

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Спеціальність: 242 «Туризм»

Семестр V

Навчальний предмет: Туристичне країнознавство

ВАРІАНТ № 1

1. Дайте визначення:
Родові столиці – це
Національна держава – це
2. Розкажіть про особливості розвитку туризму у В'єтнамі.
3. Охарактеризуйте туристичні ресурси Канади.

Затверджено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства,
протокол № 1 від 29.08.2022 р.

Завідувач кафедри _____ А.Ю. Парфіненко

Екзаменатор _____ Г.І. Гапоненко